

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์การบรรเทาพิษอัลกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และสรุปผลการวิจัยตามลำดับ ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยสังเขป
2. เพื่อศึกษาความเป็นมาของสุเราะฮ์อันนิสาอ์
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การบรรเทาพิษอัลกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่ามีมีความสำคัญและประโยชน์ดังนี้

1. ได้เรียนรู้ถึงชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها
2. ได้เรียนรู้ถึงความเป็นมาของสุเราะฮ์อันนิสาอ์
3. ได้เรียนรู้ถึงการบรรเทาพิษอัลกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها
4. ได้เพิ่มประสบการณ์ด้านการวิจัยแก่ผู้วิจัยเอง
5. ได้เป็นประโยชน์และเป็นข้อมูลต่อผู้ค้นคว้าและผู้สนใจในโอกาสต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยหัวข้อเรื่อง “ ศึกษาวิเคราะห์การรรธธาธิบายอัลกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในสุเราะฮฺอัน-นินาฮฺ ” เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนาโดยเก็บข้อมูลจากเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมกันในเวลาเดียวกัน

2. แหล่งข้อมูล

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนามาจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ 3 แหล่งด้วยกันคือ

2.1 เอกสารปฐมภูมิ (Primary Sources)

- 1) คัมภีร์อัลกรอานและอายะฮฺต่างๆที่เกี่ยวข้องกับท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها
- 2) หนังสือหะดีษต่างๆที่ระบุตัวบทหะดีษเกี่ยวกับท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

2.2 เอกสารทุติยภูมิ (Secondary Sources)

- 1) หนังสืออธิบายอัลกรอานที่ขยายความอายะฮฺอัลกรอานที่มีอยู่ในสุเราะฮฺอันนินาฮฺ رضي الله عنها หรืออายะฮฺอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นภาษาอาหรับ มลายูหรือภาษาไทย
- 2) หนังสืออธิบายหะดีษต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับศึกษาวิเคราะห์การรรธธาธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในสุเราะฮฺอันนินาฮฺ
- 3) หนังสือดัตฟิฮ์หรือเอกสารต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับศึกษาวิเคราะห์การรรธธาธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ทั้งที่เป็นภาษาอาหรับ มลายู และภาษาไทย

3.3 เอกสารตติยภูมิ(TertiarySources)

- 1) หนังสือพจนานุกรมอธิบายศัพท์ภาษาอาหรับทั้งที่เป็นภาษาอาหรับมลายูและภาษาไทย
- 2) หนังสือการใช้ศัพท์เทคนิคต่างๆในทางวิชาดัตฟิฮ์เช่นมูญัมอัลมาสูลีลอัลฟาฮอัลกรอานอัลกริมวาگیرอาคีฮ์เป็นต้น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบบันทึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเองแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนบันทึกข้อมูลหนังสือหรือเอกสาร เช่น ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ปีพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ และโรงพิมพ์ส่วนบันทึกเนื้อหาของแต่ละหัวข้อ เช่น เนื้อหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา

และส่วนบันทึกข้อมูลกีตาบและบาบ เช่น *باب النية*, *كتاب الطهارة*, หมายเลขหะดีษ เล่มที่ และเลขหน้าหนังสือ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 รวบรวมอายะฮ์ในสูเราะฮ์อันนิสาอ์ที่เกี่ยวข้องกับการอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยการรวบรวมอายะฮ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

4.2 รวบรวมอัลกุรอานจากฉบับที่มีความหมายภาษาไทย โดยคัดเลือกส่วนที่เกี่ยวข้องกับท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها

4.3 รวบรวมหะดีษที่ขยายความหรืออธิบายอายะฮ์โดยยึดหนังสือหะดีษ 9 เล่ม (กุดุบติสอะฮ์) ได้แก่เศาะฮีหุบุคอรีฮ์เศาะฮีหุมุสลิมสุนันอับีดาวูดสุนันอัตติรมิซียุนันอันนะสายีย์สุนันอับนุมาญะฮ์สุนันคอะหฺมัดอัลมุวัฏฏะฮ์และสุนันอัตติรอมียะฮ์

4.4 รวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องจากหนังสือที่เป็นผลงานของอุละมาอ์ มุตะบะรีนสายอะฮ์ลิซสุนนะฮ์วัลญะมาอะฮ์ทั้งมุตะกอดดีมุน (อุละมาอ์ที่มีชีวิตอยู่ในช่วง 300 ปีแรกแห่งฮิญาเราะฮ์สุคฺกราฮ์) อุละมาอ์มุตะอักคิรูน (อุละมาอ์ที่มีชีวิตอยู่หลังจาก 300ปีแห่งฮิญาเราะฮ์สุคฺกราฮ์) ตลอดจนอุละมาอ์ปัจจุบัน

4.5 รวบรวมข้อมูลตามลำดับของแต่ละหัวข้อตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

5.1 แยกแยะข้อมูลตามประเด็นของแต่ละหัวข้อ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและความสอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้หลักการ

5.2.1 หลักการอัสสุลตุฟิร เช่น มันญูกและมัฟฮูม อุมุมและคัสศุคฺมุฏลักและมุก็อຍັด เป็นต้น

5.2.2 หลักการอูลุม อัลหะดีษ เช่น หลักการมุศฏาะละหุอัลหะดีษ และหลักการอัลญูรหุ วะ อัตตะอูดีล ยกเว้นหะดีษบันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์และมุสลิม

5.2.3 หลักการวิพากษ์วิจารณ์โดยวิพากษ์ภายในและวิพากษ์ภายนอก ดังการปฏิบัติของอุละมาอ์ตุฟิรและอุละมาอ์หะดีษ

5.2.4 หลักการตรึงหุ โดยยึดทัศนะอุละมาอ์ที่ได้อธิบายอายะฮ์อัลกุรอานโดยการเปรียบเทียบระหว่างทัศนะ หากมีหลายทัศนะ ผู้วิจัยจะยึดหลักการตรึงหุของอิมามชาฟีอี้อยู่คือยึดทัศนะที่มีเหตุผลที่สอดคล้องกับนัส (หลักฐานจากอัลกุรอานและหะดีษ) แต่ถ้าหากมีเพียงทัศนะเดียวผู้วิจัยจะพิจารณาความเชี่ยวชาญของอุละมาอ์ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับตัฟสีรมาเป็นที่ตั้ง.

5.1 สรุปผลการวิจัย

ศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนามาจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ 3 แหล่งด้วยกันคือ 1. อัลกุรอานและอัลหะดีษ 2. หนังสืออธิบายอัลกุรอานที่ขยายความอายะฮ์อัลกุรอานอธิบายหะดีษและตัฟสีรหรือเอกสารต่างๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหัวข้อ 3. หนังสือพจนานุกรมอธิบายศัพท์ภาษาอาหรับทั้งที่เป็นภาษาอาหรับมลายูและภาษาไทยและหนังสือการใช้ศัพท์เทคนิคต่างๆในทางวิชาตัฟสีร ซึ่งผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ชีวิตประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยสังเขป

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها เป็นลูกสาวของท่านอับบักกร อัสคิตดีก อิบนุ อับดุลมุฮัมมัด บิดาของท่านหญิง ชื่ออับดุลลอฮ์ อิบนุ อับดุลมุฮัมมัด หรือที่รู้จักกันว่า ท่านอับบักกร อัสคิตดีก เป็นชายคนแรกที่เข้ารับอิสลามกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และเป็นคนแรกที่สืบตำแหน่งหลังจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ส่วนมารดาของท่านหญิง ชื่อ อุมมุรุมาน เบนตุ อามิร อิบนุ อุัยมีร์ มารดาของท่านหญิง ได้แต่งงานกับอับบักกรหลังจาก อัลฮาริษ เป็น สือกรอส เสียชีวิต และได้เข้ารับอิสลามที่มักกะฮ์ ทั้งบิดาและมารดาเป็นชาวกุรอซุฮ์ สืบเชื้อสายจากเผ่า(ตัยม)ของชาวอาหรับ

ฉายาของท่านหญิงอาอิชะฮ์ คือ อุมมุอับดุลลอฮ์ ซึ่งท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ตั้งฉายานี้ให้กับท่านหญิง และท่านหญิงเกิดที่มักกะฮ์ ประมาณสี่หรือห้าปี หลังการแต่งตั้งท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งท่านหญิงเกิดมาในครอบครัวที่มีพ่อแม่ที่ดีเป็นมุอิมินที่นับถือศาสนาอิสลาม ครอบครัวของท่านหญิงมีความผูกพันและใกล้ชิดกันอย่างลึกซึ้งกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ

ความประเสริฐของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها มีมากมายพบได้ในหนังสือหะดีษต่างๆ เช่น 1. ท่านหญิงเป็นผู้ที่เหนือกว่าบรรดาสตรีทั้งหลาย 2. ท่านหญิงเป็นภรรยาที่ท่านนบีรักมากที่สุด 3. ไม่มีหญิงใดที่เป็นสาวบริสุทธิ์ที่ท่านนบี ﷺ แต่งงานด้วยนอกจากท่านหญิง 4. อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประทาน

อัลกุรอานแก่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ของท่านหญิงจากการถูกใส่ร้าย

5. ท่านมลาอิกะฮ์ญิบรีล ﷺ ได้นำภาพของท่านหญิงซึ่งบรรจุอยู่ในห่อผ้าไหม มาให้ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ แล้วท่านกล่าวแก่ท่านนบี ﷺ ว่า แท้จริงเธอคือภรรยาของท่าน 6. ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เลิกบ้านของท่านหญิงเพื่อรักษาอาการป่วยและเสียชีวิตในบ้านของนางอีกทั้งยังฝังในบ้านของนาง 7. อัลลอฮ์ ﷻ ไม่ทรงประทานอัลกุรอานในขณะที่ท่านเราะสูล ﷺ อยู่กับภรรยาอื่นนอกจากท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ

8. มลาอิกะฮ์ญิบรีล ﷺ ฝากสลามแก่ท่านเราะสูล ﷺ ให้กับท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ 9. ท่านหญิงได้ 2 วัน 2 คืนกับการแบ่งของท่านเราะสูล ﷺ ไม่เหมือนกับภรรยาอื่น เนื่องจาก เสาเดาะสุภรรยาของท่านนบีอีกคนหนึ่ง ได้ให้สิทธิ์คืนของเขาแก่ท่านหญิง 10. ท่านหญิงเป็นผู้มีความรู้กว่าผู้หญิงท่านอื่นๆ และเป็นผู้ที่รายงานหะดีษมาก

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ได้ศึกษาและมีความรู้ในทุกๆด้านเช่น อัลกุรอาน หะดีษ และ ฟิกฮ์ ส่วนสาเหตุที่ทำให้ท่านหญิงมีการศึกษาและมีความรู้ที่เหนือกว่าผู้อื่นมีสาเหตุที่สำคัญคือ มีความฉลาดและความจำที่ยอดเยี่ยมได้แต่งงานกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ในขณะที่ยังอายุน้อย และชีวิตของท่านหญิงก็อยู่ในความดูแลของท่านนบี โดยท่านนบีจะให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษามาก มีวะฮยูประทานลงมาแก่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ มากมาย จนได้ฉายาว่าเป็นพื้นที่ของการประทานวะฮยู ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ชอบถามท่านนบีเมื่อมีข้อสงสัยในเรื่องต่างๆที่ได้ฟังและได้เห็น ซึ่งจะถามอย่างละเอียดจากสาเหตุดังกล่าวทำให้ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ถูกเผยแพร่ในทุกพื้นที่ และมีนักศึกษาที่ต้องการความรู้มาหาท่านหญิงและได้ศึกษากับท่านหญิง ซึ่งนับได้ว่าเป็นครูคนแรกที่สอนในเรื่องอิสลาม จนทำให้มีนักศึกษามากมายที่จบจากการศึกษาในครั้งนี้ แม้กระทั่งคนใหญ่คนโตของบรรดาศาหะบะฮ์เมื่อมีข้อสงสัยใดๆในเรื่องของศาสนา ท่านก็จะไปพบกับท่านหญิงและจะทำการพิทวาบรรดาศาหะบะฮ์ก็สามารถรับความรู้ในส่วนนั้น

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ เป็นอะลมะฮ์อาด์ฟิรคนหนึ่งในบรรดาศาหะบะฮ์ของท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ซึ่งท่านหญิงได้ฟังอัลกุรอานจากพ่อของเธอคืออุมม์บักร์ตั้งแต่ยังเล็กเมื่อโตขึ้นท่านหญิงก็ชอบอ่านอัลกุรอานมาก และชอบถามท่านนบีมากในเรื่องความหมายของอายะฮ์อัลกุรอานและความต้องการของอัลลอฮ์ ﷻ การอธิบายอายะฮ์อัลกุรอานของท่านหญิงนั้นจะอยู่บนพื้นฐานของหลักอิสลาม(อุศูล)ทั้งสิ้น

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ เสียชีวิตในวันอังคาร ที่ 17 เดือนรอมฎอน ฮ.ศ. 58 และนางมีอายุ ได้ 63 ปี ศพของนางได้ฝังในสุสาน บะกือ(มะดีนะฮ์) ในเวลากลางคืน

5.1.2 ความเป็นมาของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์

สุเราะฮ์อันนิสาฮ์เป็นสุเราะฮ์ที่สี่ตามลำดับสุเราะฮ์ในอัลกุรอานและมีจำนวนอายะฮ์คือหนึ่งร้อยเจ็ดสิบหกอายะฮ์เป็นสุเราะฮ์สุมาดานิยะฮ์และได้ถูกเรียกด้วยชื่อนี้เพราะมีหุคัมของผู้หญิงมากกว่าหุคัมในเรื่องอื่นๆ ส่วนสาเหตุในการประทานสุเราะฮ์อันนิสาฮ์นั้นมีหลายอายะฮ์เช่นบันทึกโดยอิบน์อบีหะดีษจากอบีศอและกล่าวว่า: ส่วนใหญ่ผู้ที่เป็นพ่อเมื่อลูกผู้หญิงของเขาแต่งงานเขาจะรับและจะใช้สินสอดของลูกเขาโดยไม่มีการขออนุญาตหลังจากนั้นอายะฮ์ที่ 4 ก็ประทานลงมา

สุเราะฮ์อันนิสาฮ์มีความประเสริฐมากมาย ส่วนหนึ่งคือ 1. อัลลอฮ์ทรงปรารถนาที่จะแจกแจงแก่พวกเจ้าและแนะนำพวกเจ้าซึ่งแนวทางต่างๆของบรรดาผู้ที่มาก่อนพวกเจ้าและจะทรงอภิเษกให้แก่พวกเจ้า 2. อัลลอฮ์ทรงปรารถนาที่จะอภิเษกให้แก่พวกเจ้า และบรรดาผู้ที่ปฏิบัติตามความใคร่ใฝ่ต่ำนั้นปรารถนาที่จะให้พวกเจ้าเอนเอียงออกไปอย่างมากมาย 3. อัลลอฮ์ทรงปรารถนาที่จะผ่อนผันให้แก่พวกเจ้า และมนุษย์นั้นถูกบังเกิดขึ้นในสภาพที่อ่อนแอ 4. แท้จริงอัลลอฮ์จะไม่ทรงอธรรมแม้เพียงน้ำหนักเท่าผงธุลี และถ้ามันเป็นเป็นสิ่งที่คืออย่างหนึ่งอย่างใด พระองค์ก็ทรงเพิ่มพูนความดีนั้นเป็นทวีคูณ 5. หากพวกเจ้าปลีกตัวออกจากบรรดาบาปใหญ่ๆ ของสิ่งที่พวกเจ้าถูกห้ามให้ละเว้นมันแล้ว เราก็จะลบล้างบรรดาความผิดเล็กๆน้อยๆของพวกเจ้า ออกจากพวกเจ้า

ส่วนความสัมพันธ์ของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์กับสุเราะฮ์ก่อนและหลังจากนั้นคือ 1. สุเราะฮ์อาละอิมรอนจบสุเราะฮ์ด้วยกับอายะฮ์ที่สั่งให้ยำเกรงต่ออัลลอฮ์ส่วนสุเราะฮ์อันนิสาฮ์จะเปิดสุเราะฮ์ด้วยกับอายะฮ์ที่สั่งให้ยำเกรงต่ออัลลอฮ์เหมือนกันในสุเราะฮ์อาละอิมรอนจะบรรยายโดยละเอียดเกี่ยวกับการทำสงครามฮุซุด ส่วนสุเราะฮ์อันนิสาฮ์จะบรรยายการทำสงครามฮุซุดเพียงสั้นๆเท่านั้น 2. ในสุเราะฮ์ทั้งสองมีการโต้เถียงกันเกี่ยวกับอะฮ์ลุลกิตาบบรรยายเกี่ยวกับสภาพของมุนาฟิกันและจะบรรยายโดยละเอียดในเรื่องหุคัมของการฆ่าคน

ความสัมพันธ์ระหว่างอายะฮ์ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์ เช่น อายะฮ์ที่ 6 มีความสัมพันธ์กันคือ การให้ทรัพย์สินแก่เด็กกำพร้า การให้สินสอดแก่ฝ่ายหญิง อายะฮ์ที่ 23 มีความสัมพันธ์กันคือ หุคัมการแต่งงานของผู้ที่กำพร้า และในหลายๆเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงโดยมีเงื่อนไขคือต้องยุติธรรมและให้ค่าใช้จ่าย การอยู่ร่วมกันในครอบครัว อายะฮ์ที่ 36 มีความสัมพันธ์กันคือ การจัดระบบหรือความสัมพันธ์ของครอบครัว เช่นทดสอบเด็กกำพร้าและปกป้องจากความโกงเล่า อายะฮ์ที่ 43 มีความสัมพันธ์กันคือ การห้ามมิกาตี และการสนับสนุนการทำความดีและห้ามการทำชั่ว การห้ามละหมาดในยามที่มึนเมาและยามที่มีเพศสัมพันธ์ อายะฮ์ที่ 48 มีความสัมพันธ์กันคือ หลังจากที่ สัญญาของอัลลอฮ์ที่ให้แก่อะฮ์ลุลกิตาบ และสัญญาพวกกาไฟร์ที่ยังไม่อีมาน อายะฮ์ที่ 79 มีความสัมพันธ์กัน

คือ หลังจากที่ การสั่งให้เตรียมความพร้อมในการต่อสู้ และให้มีความระมัดระวัง อายุษุที่ 101 มีความสัมพันธ์กันคือเรื่องญิฮาดและฮัจญ์เราะฮุ และการญิฮาดนั้นจำเป็นที่จะต้องเดินทาง หลังจากนั้นได้กล่าวถึงการละหมาดนั้นไม่เสียเนื่องจากการเดินทาง และไม่เสียเนื่องจากญิฮาด(ต่อสู้กับศัตรู) และสามารถละหมาดกอศร์ในยามที่เดินทาง และละหมาดเพราะกลัวในยามญิฮาดอายุษุที่ 123 มีความสัมพันธ์กันคือ ชัยฏอนที่ได้โยนความเพ้อฝันที่ผิดๆ ทำให้มีผลต่อพวกอะฮลุลกีตาบ และบางส่วนของพวกมุสลิมินที่อ่อนแอเอิมาน อายุษุที่ 127 มีความสัมพันธ์กันคือเกี่ยวกับหุกุมของผู้หญิง เด็กกำพร้า เครื่องญาติ มรดกอะฮลุลกีตาบ มุนาฟิเกีน และการต่อสู้ และได้กำหนดถึงความสัมพันธ์ของสามภรรยา ด้วยการประณีประนอม และมีความยุติธรรมกับภรรยาในสภาพที่มีภรรยาหลายคนอายุษุที่ 149 มีความสัมพันธ์กันคือ ในเรื่องของมุนาฟิเกีน กาฟิรชาวอะฮลุลกีตาบ

ภาษาของสุเราะฮุอันนิสาอ์นั้นเป็นภาษาอาหรับ ซึ่งในสุเราะฮุต่างๆมักจะแฝงความหมายอยู่ในคำของอายุษุ ทำให้เข้าใจบริบทอายุษุได้ง่ายยิ่งขึ้น เช่นสุเราะฮุอันนิสาอ์ จะเริ่มต้นอายุษุด้วยคำที่เป็นการชักชวน คือ *يا أيها الناس* ซึ่งครอบคลุมทุกคนที่เป็นมุกลัลฟ (ผู้รับผิดชอบ) ส่วนคำว่า *واحدة* หมายถึง ท่านนบีอาดัม เมื่อรวมอายุษุแล้วจะให้ความหมายของอายุษุความว่า “มนุษย์ชาติทั้งหลาย ! จงยำเกรงพระเจ้าของพวกเจ้า ด้วยการเชื่อฟังพระเจ้าโดยไม่ฝ่าฝืน และด้วยการขอบคุณโดยไม่มีการปฏิเสธ ซึ่งพระเจ้าคือผู้ที่บังเกิดพวกเจ้าจากชีวิตหนึ่ง นั่นก็คือ นบีอาดัม *عليه السلام* ”

เนื้อหาของสุเราะฮุอันนิสาอ์โดยรวมนั้นสามารถอธิบายดังนี้ ส่วนแรกจะเป็นการเปิดอายุษุด้วยการสั่งให้ยำเกรงต่ออัลลอฮุและตามหลังด้วยการสั่งให้ทำความดีต่อผู้ที่กำพร้าส่วนที่สองจะบรรยายเกี่ยวกับการแบ่งทรัพย์สินให้แก่ครอบครัวเมื่อมีผู้ตายหนึ่งคนและการแบ่งทรัพย์สินนั้นก็ เป็นหุกุมที่สำคัญและเป็นขอบเขตที่อัลลอฮุได้กำหนดไว้ซึ่งไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงมันได้ส่วนที่สามจะบรรยายเกี่ยวกับผู้หญิงที่ยังไม่แต่งงานและสิทธิของเขาและได้ชี้แจงว่าผู้ชายเป็นผู้ที่แข็งแรงกว่าผู้หญิงและได้ยกตัวอย่างการสั่งสอนของผู้ชายต่อภรรยาของเขาโดยไม่มีการทำร้ายและการกระทำที่เกินขอบเขตเพื่อไม่ให้เกิดการทะเลาะหรือแตกแยกภายในครอบครัวส่วนที่สี่จะบรรยายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบ่าวกับผู้ทรงสร้าง(อัลลอฮุ) โดยที่บาวนั้นต้องมีความบริสุทธิ์ใจในการทำอิบาดะฮ์ต่างๆเสมือนกับมุสลิมที่มีความผูกพันกับพ่อแม่ญาติพี่น้องเด็กกำพร้าและคนจนของเขาส่วนที่ห้าจะบรรยายเกี่ยวกับพื้นฐานของหุกุมในอิสลามนั้นก็คือความยุติธรรมและความซื่อสัตย์และได้ชี้แจงต่อเกี่ยวกับการญิฮาดในหนทางของอัลลอฮุส่วนที่หกมีการสั่งให้มุอุมินทำการสู้รบในหนทางของอัลลอฮุและบอกข่าวดีแก่ผู้ที่ตายในสนามรบว่าเป็นสิ่งที่ดีส่วนที่เจ็ดจะบรรยายเกี่ยวกับมุนาฟิเกีน โดยพูดถึงการกระทำของเขาและเปิดเผยอารมณ์(ธรรมชาติ)ที่ชั่วร้ายและมารยาทที่น่าเกลียดและห้ามให้มุอุมินนำ

พวกเขาเป็นผู้นำและผู้ช่วยเหลือส่วนที่แปดพูดเกี่ยวกับผู้ที่อิญเราะฮ์ในหนทางของฮัลลอฮ์และค่าตอบแทนที่มากมายส่วนที่เก้าพูดเกี่ยวกับการช้อนกับคำพูดกับการกระทำของท่านเราะฮ์สุลลอลฮ์มากซึ่งไม่เป็นสิ่งที่ดี

5.1.3 วิเคราะห์การอธิบายอายัตกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها

การอธิบายอายัตกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์ อันนิสาอ์มี 15 อายะฮ์จาก 176 อายะฮ์โดยมีวิธีการอธิบาย 5 วิธีการด้วยกัน ได้แก่

1. วิธีการอธิบายโดยการอิจญ์ติฮาดคือการใช้ความพยายามจากตัวบทหลักฐานเพื่อวิเคราะห์และวินิจฉัยกำหนดบทบัญญัติเช่น การอธิบายอายะฮ์ที่ 43 ในสุเราะฮ์ อันนิสาอ์

ท่านอิบนุกะษีรได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษรายงานจากอูเราะฮ์จากอาอิชะฮ์ท่านหญิงกล่าวว่าท่านเราะฮ์สุลลอลฮ์ ﷺ ได้อาบน้ำละหมาดหลังจากนั้นท่านได้หอมแก้มหลังจากนั้นท่านก็ละหมาดโดยไม่ได้อาบน้ำละหมาดใหม่

ท่านอิบนุกะษีรได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษรายงานจากอูเราะฮ์จากอาอิชะฮ์ท่านเราะฮ์สุลลอลฮ์ ﷺ ได้หอมแก้มหนึ่งในภรรยาของท่านหลังจากนั้นท่านก็ออกไปละหมาดโดยไม่ได้อาบน้ำละหมาดใหม่ อูเราะฮ์ถามว่า:ภรรยาท่านไหนนอกจากท่าน ? ท่านหญิงก็ยิ้ม

ท่านอิบนุกะษีรได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากการรายงานของอบูดาอูดจากหะดีษอัฟลัดเป็นคอลีฟะฮ์อัลอามิรีย์จากญัสเราะฮ์เป็นคณาฏะฮ์จากอาอิชะฮ์ท่านหญิงกล่าวว่า:ท่านเราะฮ์สุลลอลฮ์ ﷺ นั้น ไม่ยอมให้ผู้มีประจำเดือนและผู้มีญะนาบะฮ์เข้าใกล้มีสญูด

เช่นเดียวกันอายะฮ์ 101

ท่านอัลบะฆะวะวีได้้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยรายงานจากอาอิชะฮ์ رضي الله عنها แท้จริงท่านหญิงกล่าวว่า:การละหมาดแรกๆนั้นได้กำหนด 2 รอกะอ์ตหลังจากนั้นได้กำหนด 2 รอกะอ์ตสำหรับผู้เดินทางไกลและ 4 รอกะอ์ตสำหรับผู้ไม่เดินทางไกล

ท่านอัชชะม้คชะรีย์ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากการบันทึกของอัลชาฟีอีย์และอิบนุอับีษะฮ์และอัลบัซซารและอัลดาเราะฮ์กุนีย์และอัลบัย

ฮากีย์จากฏุกจากอะฏูออกจากอาอิชะฮ์ رضي الله عنها แท้จริงท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ได้ละหมาดกอศ์ในเวลาเดินทาง และละหมาดครบและได้ละศีลอดและได้ถือศีลอด

2. วิธีการอรรถาธิบายจากรายงานของท่านนบี ﷺ คือการตีฟสิร์ โดยการนำมาจากการรายงานของท่านนบี เช่นการอรรถาธิบายอายะฮ์ที่ 36

ท่านอัลฮัรบี นียี ได้อธิบายการตีฟสิร์ของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยรายงานจากอาอิชะฮ์ رضي الله عنها แท้จริงท่านหญิงกล่าวว่า โอ้ท่านเราะสูลุลลอฮ์ แท้จริงฉันมีเพื่อนบ้านอยู่สองบ้านแล้วฉันจะเลือกให้เพื่อนบ้านอันไหนก่อนท่านนบีตอบว่า: เลือกให้กับผู้ที่ใกล้ชิดกับบ้านของท่านก่อน

ท่านอิมามอัลกุฎฎี นียี ได้อธิบายการตีฟสิร์ของ ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากการรายงานของเศาะหีบุนนุรอีย์ จากอาอิชะฮ์ จากท่านนบี ﷺ กล่าวว่า: ญิบรีลลงมาหาท่านมาพูดถึงเรื่องเพื่อนบ้านจนกระทั่งฉันคิดว่าเพื่อนบ้านนั้นสามารถรับมรดกกันได้

ท่านอัลนัยสาบุรี นียี ได้อธิบายการตีฟสิร์ของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างจากการรายงานของอะบูตอฮ์ร็อฮ์ อัลชียาดีย์ เล่าแก่ฉันอะฮ์มัด เป็นยะอูบ อัลฆากอไฟย์ เล่าแก่ฉันอัลหาลัน อัลมุขนา เล่าแก่ฉันอัฟฟาน เป็นมุสลิม เล่าแก่ฉันมุฮัมมัด เป็นฏอลหะฮฺ จากซุบัยด์ จากมูญาฮิด จากอาอิชะฮ์ แท้จริงท่านนบี ﷺ กล่าวว่า: ญิบรีลลงมาหาท่านมาพูดถึงเรื่องเพื่อนบ้านจนกระทั่งฉันคิดว่าเพื่อนบ้านนั้นสามารถรับมรดกกันได้

เช่นเดียวกันอายะฮ์ 79

ท่านอัลมุซฮัรีย นียี ได้อธิบายการตีฟสิร์ของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยรายงานจากอาอิชะฮ์ ท่านหญิงกล่าวว่า ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ กล่าวว่า ไม่มีมุสลิมคนใดที่จะได้รับความทุกข์ทรมานจากอันตรายใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการถูกหนามทิ่มแทงหรือสิ่งอื่นใดที่เลวร้ายกว่านั้น เว้นเสียแต่ว่าอัลลอฮ์ ทรงลบล้างความชั่วของเขา

3. วิธีการอรรถาธิบายแบบอาตีฟีย์ คือการตีฟสิร์อยู่บนหลักจิตสำนึกต่อสภาพและบริบทในการกำหนดบทบัญญัติ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของอิสลาม เช่นการอรรถาธิบายอายะฮ์ 128

ท่านอิบนุ กะษีร์ ได้อธิบายการตีฟสิร์ของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากอิบนุ ญุร็ร กล่าวว่า : อิบนุวาเก็อ เล่าแก่เราว่า อบี เล่าแก่เรา จากฮิซาม เป็น อูวะฮ์ จากพ่อของเขา จากอาอิชะฮ์ : “และหากหญิงใด เกรงว่าจะมีการปิ้งชา หรือมีการผินหลังให้จากสามีของนางแล้วก็ไม่

บาปใดๆแก่ทั้งสองที่จะตกลงประนีประนอมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง และการประนีประนอมนั้นเป็นสิ่ง ดีกว่า” อาอิชะฮุกกล่าวว่ : นี่สำหรับผู้หญิงช่วงเวลาอยู่กับผู้ชาย ก็คืออาจจะเป็นเวลาที่ไม่มากนักสำหรับ เธอ และปราศจากลูกและเขาสามารถเป็นเพื่อนกับนางได้ทำให้นางกล่าวว่า เจ้าอย่าหย่าฉัน ซึ่งเจ้าอยู่ ในช่วงการทำงานให้กับฉัน

ท่านอิบนุ กะษีรได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮุก رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษ จากเศาะหิหฺบุคอรีห์และมุสลิม จากหะดีษอีซาม เบน อูรวะฮฺ จากพ่อของเขา จากอาอิชะฮุกกล่าวว่า เมื่อ ท่านหญิงเสาะเคาะฮฺ เบนดี ชัมอะฮฺ เริ่มมีอายุมากขึ้น เขาก็ได้แบ่งปันวันของเขาที่อยู่กับท่านนบี ให้แก่ ท่านหญิงอาอิชะฮฺ ซึ่งท่านนบีได้มีวันของท่านหญิงเสาะเคาะฮฺ”

ท่านอัลญะฮิชย์ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮุก رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจาก การรายงานจากอัคริมะฮฺ จากอิบนุ อับบาส กล่าวว่าสาเหตุของการประทานอายะฮฺนี้ว่า แท้จริงท่านหญิง เสาะเคาะฮฺแล้วท่านนบีหย่านาง นางจึงกล่าวว่า :ท่านอย่าหย่าฉัน จงเก็บฉัน ฉันจะเอาวันของฉันให้กับ ท่านหญิงอาอิชะฮฺ หลังจากนั้นอายะฮฺนี้ก็ประทานลงมา

4. วิธีการอธิบายแบบวัศฟีคือการอธิบายลักษณะของสิ่งต่างๆเช่น การ อธิบาย อายะฮฺ 103

ท่านอัลคอเซินได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮุก رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจาก การรายงานของท่านหญิงอาอิชะฮุกท่านหญิงกล่าวว่าท่าน เราะฮฺลุลลอฮฺ ﷺ ได้ระลึกถึงอัลลอฮฺทุกๆเวลา และมีคำกล่าวอื่นอีกว่าการระลึกคือการละหมาดกล่าวคือยืนละหมาดในยามที่แข็งแรงและนั่งในยามที่ ป่วย

ท่านอัลบะฆะวะวีย์ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮุก رضي الله عنها โดยรายงาน จากอูรวะฮฺจากอาอิชะฮุก رضي الله عنها ท่านหญิงกล่าวว่า:ท่านเราะฮฺลุลลอฮฺ ﷺ ได้ระลึกถึงอัลลอฮฺทุกๆเวลาเมื่อมี ความสงบและปลอดภัยก็จงดำรงการละหมาดให้สมบูรณ์ 4 รอกะฮฺ

เช่นเดียวกันอายะฮฺ 123

ท่านอัญญาซะบะรีย์ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮุก رضي الله عنها โดยอ้างจาก การรายงานของอับดุลลอฮฺเบ็นอบีชีฮาดเล่าแก่ฉันและอะฮฺมัดเบ็น มันศูรทั้งสองได้กล่าวว่า: พวกฉันทั้ง สองได้บอกแก่ซัยด์เบ็นอัลฮุบบาบอับดุลมุลกอเบ็นอัลฮาสันอัลมหาริเบ็นเล่าแก่เรามุฮัมมัดเบ็นซัยด์ เบ็นกอนฟัยเล่าแก่เราจากอาอิชะฮุกจากอบีบักกรกล่าวว่า: “ครั้นเมื่อประทานอายะฮฺความว่า: “ผู้ใดที่

กระทำชั่วเขาก็ถูกตอบแทนด้วยความชั่วนั้น ”อะบูบักร์กล่าวว่า: โอ้ท่านเราะสูลุลลอฮ์ทุกอย่างที่เรากระทำเราจะได้รับผลตอบแทนนั้นหรือ ? ท่านเราะสูลตอบว่า: โอ้ อะบูบักร์นี่มิใช่บางสิ่งบางอย่างที่ประสบแล้วจะมีบางสิ่งมาชดเชย ”

ท่านอัลนบัยสาวูรียได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างจากการรายงานของอะหมัดอิบน์อัลฮาสานีย์อัลกอศีย์เล่าแก่ฉันมุฮัมมัดเป็นยะอฺูบเล่าแก่ฉันนะหฺรุเป็นนัศรเล่าแก่ฉันอิบน์วาฮับเล่าแก่ฉันอัมรฺุเป็นอัลฮาริษเล่าแก่ฉันจากบักร์เป็นเสาดะฮฺจากอูบัยดฺเป็นอุมัยรฺจากอาอิชะฮ์ رضي الله عنها แท้จริงมีชาย 2 คนอ่านอายะฮ์อัลลอฮ์ตรัส ว่า: “ผู้ใดที่กระทำชั่วเขาก็ถูกตอบแทนด้วยความชั่วนั้น”กล่าวว่า:ฉันจะถูกตอบแทนด้วยการกระทำของฉันแต่ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ กล่าวว่า: ไซ้ถูกตอบแทนบนโลกด้วยความสุญญะฮ์เกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สิน

5. วิธีการอธิบายแบบนักลี้คือการตีฟีรที่เอามาจากหรือนำจากท่านหญิง เช่น การอธิบายอายะฮ์ 4

ท่านอิบน์ กะษีร ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ซึ่งอาลีเป็นอะบีฏอลหะฮฺกล่าวว่าจากอิบน์อับบาส: คำว่าอัลนิฮฺละฮฺคือมะฮฺรและ มุฮัมมัดเป็นอิสหากกล่าวว่า จากอับซุฮฺรียฺจากอูรวะฮฺจากอาอิชะฮ์: อัลนิฮฺละฮฺคือฟัรฎูและมะกอดิลเกาะตาดะฮฺ อิบน์ ญุรยญ์กล่าวว่า : อัลนิฮฺละฮฺคือฟัรฎู

ท่านอัลเชกานีย์ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ซึ่งบันทึกโดยอิบน์ญะรียร์และอิบน์อะบีหาคิมจากอิบน์อับบาสอัลลอฮ์ ﷺ ตรัสว่า: นิสฺลาตันในอายะฮ์กล่าวว่ามะฮฺรและบันทึกโดยอิบน์อะบีหาคิมจากอาอิชะฮ์: อัลนิฮฺละฮฺของท่านหญิงกล่าวว่า: วาญิบ

เช่นเดียวกัน อายะฮ์ 149

ท่านอิบน์ กะษีร ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากอบูคาวคฺกล่าวว่า อับดุลลอฮ์ เป็น มุอาหมฺ เล่าแก่เรา อบี เล่าแก่เรา สุฟยานเล่าแก่เรา จากฮาบีบ จากอาฏอฮ์ จากอาอิชะฮ์ กล่าวว่า : เธอได้ถูกขโมยของ หลังจากนั้นเธอได้สาปแช่งผู้ที่ขโมยของ ท่านนบี ﷺ กล่าวว่า : บาปของผู้ที่ขโมยจะไม่ลดเลย

จากวิธีการอธิบายอายะฮ์ของท่านหญิงอาอิชะฮ์จะใช้สำนวนหลายสำนวน เช่น สำนวนอิคมะฮฺ จะเป็นการแสดงถึงการอธิบายที่ตั้งอยู่บนหลักของความรู้ผู้อธิบายและ

การใช้สำนวน สำนวนฮิกมะฮฺเป็นสำนวนที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง เพราะเป็นการแสดงถึงมีความรู้ในสิ่งที่เป็นจริงมีประโยชน์ และเป็นการกระทำสิ่งที่ดี จะนำไปสู่การตัดทวนต่ออัลลอฮฺ สำนวนฮิกมะฮฺยังแสดงถึงความสำคัญต่อการอธิบายอัลกุรอาน ซึ่งมีหลายรูปแบบด้วยกัน เช่นสำนวนที่สอดคล้องกับความเป็นจริง สำนวนเมอฮิเศาะฮฺเป็นสำนวนที่จะแสดงถึงการเตือนสติที่จะช่วยให้หัวใจไม่กระทำสิ่งที่ผิด โดยกระทำสิ่งที่ดี สิ่งที่อัลลอฮฺให้กระทำเท่านั้น เช่นสำนวนที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ สำนวนกุดวะฮฺสาสนะฮฺเป็นสำนวนที่เกิดจากผู้ปฏิบัติกระทำโดยเป็นแบบอย่างที่ดี ทำให้ผู้ตามอาจเลียนแบบโดยไม่รู้ ซึ่งง่ายต่อการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของผู้เผยแพร่ เช่นรูปแบบสำนวนที่เกิดจากการกระทำอิบาดะฮฺ

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ชีวิตประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เป็นเศาะหาบะฮฺที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ของศาสนาโดยเฉพาะด้านการอธิบายอัลกุรอาน ดังการยืนยันจากหะดีษอิบนุ อับิษัยบะฮฺ

((مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَعْلَمَ بِكِتَابِ اللَّهِ وَلَا بَسْتَنَّةٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَلَا بِشَعْرٍ، وَلَا فَرِيضَةٍ مِنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا))

(أخرجه ابن أبي شيبة، 1420 : 395)

ความว่า: “ไม่มีผู้ใดที่เห็นผู้ที่มีความรู้กับคัมภีร์ของอัลลอฮฺ และหะดีษของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ บทกวี และวิชามรดกนอกเหนือจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها”

(บันทึกโดย Ibn Abi Shaibah, 1420 : 395)

มีหะดีษอื่นที่กล่าวสนับสนุนอีกว่า:

((لَوْ جُمِعَ عِلْمُ نِسَاءِ هَذِهِ الْأُمَّةِ فِيهِنَّ أَزْوَاجُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ عِلْمُ عَائِشَةَ أَكْثَرَ مِنْ عِلْمِهِنَّ))

(أخرجه الطبراني، 1415 : 299)

ความว่า: “หากมีการรวบรวมความรู้ของสตรีในประชาชาตินี้ทั้งหมดรวมถึง บรรดาภรรยาของท่านบีﷺ ด้วยแน่นอน ความรอบรู้ของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ มีมากกว่าความรู้ของพวกนางเหล่านั้น”

(บันทึกโดย al-Ṭabarānī, 1415 : 299)

จากชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ สามารถที่จะยืนยันได้ว่า มุสลิมะฮฺสามารถที่จะเป็นอุละมาอ์เฉพาะทางเมื่อครบคุณสมบัติ เช่นมีความรู้ วารู ด้กวา เป็นต้น

5.2.2 สุเราะฮฺอันนิสาอ

จากข้อค้นพบเกี่ยวกับสุเราะฮฺอันนิสาอมีประเด็นที่สำคัญ คือ หุกมที่เกี่ยวกับ ผู้หญิง เด็กกำพร้า การห้ามมีภาคีต่ออัลลอฮฺ และการตะขัมมูม เป็นต้น

5.2.2.1 หุกมที่เกี่ยวกับผู้หญิง

1) การให้มะฮฺร(สินสอด) มีความจำเป็นที่จะต้องให้สินสอดแก่สตรีอัลลอฮฺﷻตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدَقَاتِنَ نَخْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِّنْهُ فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَّرِيئًا﴾

(النساء : الآية 4)

ความว่า: “และจงให้แก่บรรดาหญิงซึ่งมะฮฺรของนาง ด้วยความเต็มใจ แต่ถ้านางเห็นชอบที่จะให้สิ่งหนึ่งแก่พวกเจ้าจากมะฮฺรนั้นแล้ว ก็จงบริโภคสิ่งนั้นด้วยความเอร็ดอร่อยและโอชา”

(อันนิสาอ อายะฮฺ 4)

ตามบทบัญญัติของอิสลาม หากไม่จ่ายสินสอดให้กับสตรีการแต่งงานนั้นถือเป็นโมฆะ (Mustafa, 1413 : 4/75) และมีหะดีษที่กล่าวสนับสนุนอีกว่า จากสะฮฺลเบิน สะอูด กล่าววว่า:

((جَاءَتِ امْرَأَةٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَتْ: إِنِّي وَهَبْتُ مِنْ نَفْسِي، فَقَامَتْ طَوِيلًا، فَقَالَ رَجُلٌ: زَوَّجْنِيهَا إِنْ لَمْ تَكُنْ لَكَ بِهَا حَاجَةٌ، قَالَ: «هَلْ عِنْدَكَ مِنْ شَيْءٍ تُصَدِّقُهَا؟» قَالَ: مَا عِنْدِي إِلَّا إِزَارِي، فَقَالَ: «إِنْ أُعْطِيَتْهَا إِيَّاهُ جَلَسَتْ لَا إِزَارَ لَكَ، فَالْتَمِسْ شَيْئًا» فَقَالَ: مَا أَجِدُ شَيْئًا، فَقَالَ: «الْتَمِسْ وَلَوْ خَاتَمًا مِنْ حَدِيدٍ» فَلَمْ

يَجِدُ، فَقَالَ: «أَمَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ شَيْءٌ؟» قَالَ: نَعَمْ، سُورَةٌ كَذَا،
وَسُورَةٌ كَذَا، لِسُورٍ سَمَّاهَا، فَقَالَ: «قَدْ زَوَّجْنَاكَهَا بِمَا مَعَكَ مِنَ
الْقُرْآنِ»

(أخرجه البخارى، 1422: 5135)

ความว่า: “มีสตรีคนหนึ่งได้เข้ามาหาท่านนบี และได้มอบชีวิตให้กับ
ท่านนบี และได้ยื่น หลังจากนั้น มีชายคนหนึ่งกล่าวกับท่านนบีว่า ฉัน
ต้องการแต่งงานกับหญิงคนนั้น ท่านนบีกล่าวว่า ท่านมีสิ่งของที่
จะมอบเป็นมะฮัรให้กับนางไหม? ไม่มี ท่านนบีกล่าวอีกว่า จงหาคำมะฮัร
ถึงแม้จะเป็นแหวนเหล็กเพียงวงหนึ่งก็ตาม ชายคนนั้นตอบว่า ไม่มี ท่าน
นบีจึงแต่งงานด้วยการให้ชายคนนั้นสอนบางสุเราะฮ์ในอัลกุรอาน
ให้แก่สตรีที่จะแต่งงานด้วย”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1414 : 5132)

2) ผู้ที่ไม่สามารถแต่งงานด้วยอัลลอฮ์ได้กำหนดในอัลกุรอานผู้ที่ไม่
อนุญาตให้แต่งงานด้วย เช่นมารดาของคุณ ลูกผู้หญิง พี่น้องหญิง เป็นต้น ดังอัลลอฮ์ตรัสไว้ใน
อัลกุรอานว่า:

﴿ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ
وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمْ أَلْتِي
أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِّنَ الرِّضَاعَةِ ﴾

(النساء : الآية 23)

ความว่า: “ที่ได้ถูกห้ามแก่พวกเจ้านั้นคือมารดาของพวกเจ้า ลูกหญิง
ของพวกเจ้า พี่น้องหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงแห่งบิดาของพวกเจ้า
และพี่น้องหญิงแห่งมารดาของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องชาย
ของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องหญิงของพวกเจ้า และมารดา
ของพวกเจ้าที่ให้นมแก่พวกเจ้าและพี่น้องหญิงของพวกเจ้า”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 23)

หากไปแต่งงานกับผู้ที่ไม่อนุญาตให้แต่งงานด้วยนั้น ตามบทบัญญัติของอิสลามการแต่งงานนั้นจะถือเป็นโมฆะ(Mustafa, 1413 : 4/27) ส่วนผู้ที่แต่งงานกับลูกพี่ลูกน้องต้องตรวจสอบให้ละเอียดถึงการให้นม เพราะถ้าหากแต่งงานกับผู้ที่ให้นมแล้วการแต่งงานถือเป็นโมฆะทันที ดังหะดีษที่ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ กล่าวว่า :

((إِنَّ الرِّضَاعَةَ تُحَرِّمُ مَا يَحْرُمُ مِنَ الْوِلَادَةِ))

(أخرجه البخاري، 1422: 2646)

ความว่า: “แท้จริงแล้วการห้ามของผู้ให้นมเหมือนกับห้ามของผู้ให้กำเนิด”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422 : 2646)

3) ความสัมพันธ์ของสามีภรรยาเมื่อมีการแต่งงานระหว่างสามีภรรยา ถูกต้องตามบทบัญญัติผ่านมัจลิสอียาบและกอบูล ทั้งสองคนจะต้องเข้าใจซึ่งกันและกัน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน พுகคฺยอย่างตรงไปตรงมา ดังอัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَإِنْ أَمْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاصًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾

(النساء : الآية 128)

ความว่า: “และหากหญิงใดเกรงว่าจะมีการป่งชา หรือมีการผินหลังให้จากสามีของนางแล้วก็ไม่มีบาปใดๆแก่ทั้งสองที่จะตกลงประนีประนอมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง และการประนีประนอมนั้นเป็นสิ่งดี และจิตใจคนนั้นถูกให้มีความตระหนี่มาด้วย และหากพวกเขากระทำความดี และมีความยำเกรงแล้ว แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรงรู้อย่างถ่องถ้วนในสิ่งที่พวกเขากระทำกัน”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 128)

สามีภรณามีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อกันกล่าวคือ สามีมีหน้าที่รับผิดชอบทุกสิ่งทุกอย่างในครอบครัวเช่น ที่อยู่อาศัย อาหารการกิน เครื่องแต่งกายเป็นต้นและภรรยาที่เช่นกันต้องทำหน้าที่เป็นภรรยาให้ดีเช่นกันคือ ต้องเคารพสามี ดูแลทรัพย์สินของสามี มีอามานะฮฺและการอยู่ร่วมกันใน

ครอบครัวว(al-Zuhailiy,1422: 9/6850) หน้าที่ความรับผิดชอบของทั้งสองดังที่ปรากฏในหะดีษ จากอิบน์ อุมร์ رضي الله عنه กล่าวว่าท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ได้กล่าวว่า :

((كُلُّكُمْ رَاعٍ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالْإِمَامُ رَاعٍ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالرَّجُلُ رَاعٍ فِي أَهْلِ هَيْئَتِهِ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالْمَرْأَةُ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا رَاعِيَةٌ وَمَسْئُولَةٌ عَنْ رَعِيَّتِهَا، وَالْخَادِمُ فِي مَالِ سَيِّدِهِ رَاعٍ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ))

(أخرجه البخارى، 1422: 2751)

ความว่า:“ทุกคนเป็นผู้มีหน้าที่ต้องดูแลรับผิดชอบ และทุกคนจะถูกสอบสวนถึงความรับผิดชอบของเขา ผู้นำก็มีความหน้าที่ต้องดูแลรับผิดชอบ และเขาจะต้องถูกสอบสวนถึงความรับผิดชอบของเขา ผู้ชายมีหน้าที่ดูแลสมาชิกในครัวเรือนของเขา และเขาจะต้องถูกสอบสวนถึงความรับผิดชอบของเขา สตรีมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเรื่องภายในบ้านของสามีและลูก และนางจะต้องถูกสอบสวนถึงความรับผิดชอบของนาง และคนใช้มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในทรัพย์สินของเจ้านาย และเขาจะต้องถูกสอบสวนถึงความรับผิดชอบของเขาพวกท่านทุกคนมีหน้าที่ต้องดูแลรับผิดชอบ และพวกท่านจะต้องถูกสอบสวนถึงความรับผิดชอบต่างๆ ของพวกท่าน”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy,1422 :2751)

ความรับผิดชอบดังที่ปรากฏในหะดีษเป็นไปในลักษณะทั่วไป(อุมุม) แต่มีเจตนารมณ์เฉพาะเจาะจงกับเรื่องที่สำคัญ เช่นอะกีดะฮ์ อิบาคะฮ์ เป็นต้น

5.2.2.2 หุกมที่เกี่ยวกับเด็กกำพร้า

การมอบทรัพย์สินให้แก่เด็กกำพร้า เป็นการมอบทรัพย์สินของเด็กจากผู้ดูแลเด็กโดยต้องผ่านการทดสอบ ดังอัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَابْتَلُوا الَّذِينَ يَزَعُونَ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا

فَلَيْسَتْ عَفِيفٌ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ
 أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾

(النساء : الآية 6)

ความว่า: “และจงทดสอบบรรดาเด็กกำพร้าของคุณกระทั่งพวกเขาบรรลุนิติภาวะแล้วพวกเขาเห็นว่าในหมู่พวกเขานั้นมีไหวพริบรู้ผิดรู้ถูกแล้วก็จงมอบทรัพย์ของพวกเขาให้แก่พวกเขาไปและจงอย่ากินทรัพย์นั้นโดยฟุ่มเฟือยและรีบเร่งก่อนที่พวกเขาจะเติบโตและผู้ใดเป็นผู้มั่งมีก็จงควั่นเสียดและผู้ใดเป็นผู้ยากจนก็จงกินโดยชอบธรรมครั้งเมื่อพวกเขาได้มอบทรัพย์ของพวกเขาให้แก่พวกเขาไปแล้วก็จงให้มีพยานยืนยันแก่พวกเขาและเพียงพอแล้วที่อัลลอฮ์เป็นผู้ทรงสอบสวน”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 6)

ผู้ดูแลเด็กกำพร้าหากเขานั้นอุปการะเด็กเป็นอย่างดี เขานั้นก็จะได้รับผลตอบแทนจากอัลลอฮ์ ﷻ คือเข้าสวรรค์ ดังหะดีษสะฮฺลี เบน สะอฺ กกล่าวว่า:

((قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ كَهَاتَيْنِ فِي الْجَنَّةِ وَأَشَارَ بِالسَّبَابَةِ وَالْوُسْطَى وَفَرَّقَ بَيْنَهُمَا قَلِيلًا))

(أخرجه البخاري، ت. د. 21754)

ความว่า: “ท่านเราะสูลุลลอฮ์ กล่าวว่า “ฉันกับผู้ให้การอุปถัมภ์เด็กกำพร้าจะอยู่ด้วยกันในสวรรค์ดังเช่นนี้” แล้วท่านก็ชูนิ้วชี้และนิ้วกลางขึ้นห่างกันเล็กน้อย”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, n.d. :21754)

และถ้าหากผู้ดูแลเด็กกำพร้ากินทรัพย์ของเด็กกำพร้า เขานั้นก็จะได้รับโทษจากอัลลอฮ์ ﷻ ดังอัลลอฮ์ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ
 نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾﴾

(النساء : الآية 10)

ความว่า: “แท้จริงบรรดาผู้ที่กินทรัพย์สินของเด็กกำพร้าด้วยความอธรรม
นั้น แท้จริงเขากินไฟเข้าไปในท้องของพวกเขาต่างหาก และพวกเขา
ก็จะเข้าสู่เปลวไฟ”

(อันนิสาอฺอายะฮฺ 10)

5.2.2.3 หุกมที่เกี่ยวกับการห้ามมีภาคีต่ออัลลอฮฺ การตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ เป็น
เรื่องใหญ่ที่สุดที่มุสลิมต้องระวัง การยึดเหนี่ยวกับภาคีนั้น อัลลอฮฺทรงเปรียบว่า เหมือนกับการยึดเอาใบ
แมงมุมเป็นที่กำบังคุ้มภัย ที่ไม่สามารถช่วยเหลือหรือป้องกันอะไรได้เลย ทำให้คนเราพ้นสภาพจากการ
เป็นมุสลิม ทำลายผลบุญทั้งหมดที่เคยทำมา อัลลอฮฺตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي
الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ
الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا﴾

(النساء : الآية 36)

ความว่า: “และจงเคารพสักการะอัลลอฮฺเถิด และอย่าให้มีสิ่งหนึ่งสิ่ง
ใดเป็นภาคีกับพระองค์ และจงทำดีต่อผู้บังเกิดเกล้าทั้งสองและต่อผู้
เป็นญาติที่ใกล้ชิด และเด็กกำพร้าและผู้ขัดสน และเพื่อนบ้าน
ใกล้ชิดและเพื่อนที่ห่างไกล และเพื่อนเคียงข้าง และผู้เดินทาง และ
ผู้ที่มีมือขวาของพวกเจ้าครอบครอง แท้จริงอัลลอฮฺ ไม่ทรงชอบผู้
ยะโส ผู้โอ้อวด”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 36)

การตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ จะได้รับผลตอบแทนที่สาหัสดังหะดีษญาบิร กล่าวว่:

((أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلٌ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا
الْمُوجِبَاتُ؟ فَقَالَ: «مَنْ مَاتَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ الْجَنَّةَ، وَمَنْ
مَاتَ يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ النَّارَ»))

(أخرجه مسلم ، ت. د. : 151)

ความว่า “มีชายคนหนึ่งมาหาท่านนบี ศ็อดลัดลอฮฺอะลัยฮิอะสลัม และถามว่า โอ้ท่านเราะสูลุลลอฮฺ อะไรคือความแน่นอนสองประการล่ะ?” ท่านตอบว่า “ผู้ใดสิ้นชีวิตโดยที่ไม่มีภาคีใดๆ กับอัลลอฮฺ แน่แน่นอนเขาจะเข้าสวนสวรรค์ และผู้ใดสิ้นชีวิตในสภาพที่มีสิ่งใดเป็นภาคีเทียบเคียงกับอัลลอฮฺ แน่แน่นอนเขาจะต้องเข้านรก”

(บันทึกโดย Muslim,n.d. :151)

ผู้ที่มีภาคีกับอัลลอฮฺ อัลลอฮฺจะทรงไม่ให้อภัยอัลลอฮฺﷻตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ٤٨ ﴾

﴿ ٤٨ ﴾

(النساء : الآية 48)

ความว่า:“แท้จริงอัลลอฮฺจะไม่ทรงอภัยโทษให้แก่การที่สิ่งหนึ่งจะถูกให้มีภาคีขึ้นแก่พระองค์และพระองค์ทรงอภัยให้แก่สิ่งอื่นจากนั้น สำหรับผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์และผู้ใดให้มีภาคีขึ้นแก่อัลลอฮฺแล้ว แน่แน่นอนเขาก็ได้อุปโลกน์บาปกรรมอันใหญ่หลวงขึ้น”

(อันนิสาอายะฮฺ 48)

5.2.2.4 หุกมที่เกี่ยวกับการตะขัมมม

การตะขัมมมคือการใช้มือทั้งสองข้างตบบนดินฝุ่น โดยตั้งใจเจตนาเพื่อได้รับอนุโลมให้ใช้ทำการละหมาดได้ ซึ่งจะใช้สำหรับผู้ที่จะละหมาดในยามป่วย ในยามเดินทางและในยามที่ไม่มีน้ำ อัลลอฮฺﷻตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ٤٣ ﴾

﴿ ٤٣ ﴾

(النساء : الآية 43)

ความว่า:“และหากพวกเจ้าป่วยหรืออยู่ในการเดินทาง หรือคนหนึ่งคนใดในพวกเจ้ามาจากที่ถ่ายทุกข์ หรือพวกเจ้าสัมผัสผู้หญิง แล้ว

พวกเจ้าไม่พบน้ำ ก็จงมุ่งสู่น้ำที่ดี แล้วจงลูบใบหน้าของพวกเจ้าและ
มือของพวกเจ้า แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงยกโทษเสมอ”

(อนนิสาอฺ อายะฮฺ 43)

ส่วนวิธีการตะยัมมฺคือ ให้ตั้งใจตาเพื่อทำตะยัมมฺ แล้วใช้ฝ่ามือทั้งสองตบลงบนฝ่า
หลังจากนั้นใช้ฝ่ามือทั้งสองนั้น ลูบใบหน้าแล้วลูบมือทั้งสอง โดยการลูบหลังมือขวาโดยใช้ฝ่ามือซ้าย
และลูบหลังมือซ้ายโดยใช้ฝ่ามือขวา ดังปรากฏในหะดีษจากอับดุลเราะฮฺมาน อิบน์ อับซาร์ จากบิดาของ
ท่านได้กล่าวว่า:

((جَاءَ رَجُلٌ إِلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، فَقَالَ: إِنِّي أَجَبْتُ فَلَمْ أُصِبِ الْمَاءَ،
فَقَالَ عَمَّارُ بْنُ يَاسِرٍ لِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ: أَمَا تَذْكُرُ أَنَّ كُنَّا فِي سَفَرٍ أَنَا
وَأَنْتَ، فَأَمَّا أَنْتَ فَلَمْ تُصَلِّ، وَأَمَّا أَنَا فَتَمَعَّكَتُ فَصَلَّيْتُ، فَذَكَرْتُ لِلنَّبِيِّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا كَانَ
يَكْفِيكَ هَكَذَا» فَضَرَبَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِكَفِّهِ الْأَرْضَ،
وَنَفَخَ فِيهِمَا، ثُمَّ مَسَحَ بِهِمَا وَجْهَهُ وَكَفَّيْهِ))

(أخرجه البخارى، 1422 : 338)

ความว่า:“มีชายคนหนึ่งไปหาท่านอุมร์อิบน์ค็อฎฏอบเราะฮฺฎ็ลลอฮุ
อันฮุแล้วกล่าวว่าครั้งหนึ่งฉันมีญะนาบะฮฺและฉันหาน้ำที่จะใช้ชำระ
ไม่ได้แล้วอัมมารอิบน์ยาสีร์ก็ได้กล่าวแก่ท่านอุมร์อิบน์ค็อฎฏอบ
เราะฮฺฎ็ลลอฮุอันฮุว่าท่านยังจำได้มั้เมื่อตอนที่เรารเดินทางไปด้วยกัน
ซึ่งท่านนั้นมิได้ทำละหมาด ส่วนฉันใช้วิธีเก็ลือกกลิ้งร่างกายกับ
พื้นดินแล้วก็ทำละหมาด ฉันได้เล่าพฤติกรรมดังกล่าวให้ท่านนบี
คือลลลลอฮุ อะลัยฮิ วะสลัม ฟัง แล้วท่านก็บอกว่า ความจริงแล้ว
ท่านเพียงแค่ว่าอย่างนี้ก็เป็นพอแล้ว (หลังจากนั้นท่านนบีได้
สาธิตวิธีทำตะยัมมฺ ให้ดู) และท่านนบี ได้ใช้ฝ่ามือทั้งสองตบลงบน
พื้นดิน แล้วก็เป่าฝ่ามือทั้งสองแล้วจึงใช้มือทั้งสองลูบใบหน้า
และมือทั้งสองข้าง”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422 : 338)

5.2.3 การอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

การตีฟิรหรือการอธิบายอัลกุรอานเป็นวิชาที่ช่วยให้เข้าใจคัมภีร์ของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ถูกประทานลงมาให้แก่ท่านนบีมุฮัมมัด การอธิบายความหมาย การรับหุกุมจากอายะฮ์ และการแจกแจง หิกมะฮ์ของอัลกุรอาน เป็นต้น บางท่านกล่าวว่า วิชาที่ว่าด้วยการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับ วิธีการกล่าวถึงอัลกุรอาน เพื่อจะได้รู้ถึงจุดประสงค์ของอัลกุรอานตามความสามารถของแต่ละคน

5.2.3.1 ผู้ศึกษาการอธิบายอัลกุรอานนั้นจะช่วยให้เข้าใจความหมายของอัลกุรอาน ทั้งที่เป็นอายะฮ์หุกะมาตและอายะฮ์มุตะซาบิฮาดและช่วยให้สามารถนำคำสั่งใช้ของอัลลอฮ์ ﷻ มาใช้ได้อย่างถูกต้องท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เป็นอะลมะอ์ตีฟลิรคนหนึ่งที่ทุ่มเททั้งแรงกายและใจเพื่อศึกษาตีฟิรจากท่านนบี จนสุดท้ายคนใหญ่คนโตของบรรดาเศาะหาบะฮ์เมื่อมีข้อสงสัยใดๆ ในเรื่องของศาสนา ท่านก็จะไปพบกับท่านหญิง ท่านหญิงก็จะทำการฟัตวา และบรรดาเศาะหาบะฮ์ก็สามารถรับความรู้ในส่วนนั้น อะบู มูซา อัลอะหะรียฺ ได้อธิบายว่า:

((مَا أَشْكَلَ عَلَيْنَا أَصْحَابَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدِيثُ قَطُّ فَسَأَلْنَا عَائِشَةَ إِيَّاهُ وَحَدَّثَنَا عِنْدَهَا مِنْهُ عِلْمًا))
(أخرجه الترمذي، 1395 : 3883)

ความว่า: “ไม่มีสิ่งใดที่ทำให้พวกเราในฐานะเป็นเศาะหาบะฮ์ของท่านเราะสูลิลลาฮ์ ﷺ เกิดความสงสัยในหะดีษแม้แต่บทเดียวท่านนั้นแล้วพวกเราได้ถามท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها นอกจากพวกเราจะได้รับทราบว่าคุณมีความรู้เกี่ยวกับหะดีษนั้นๆ”

(บันทึกโดย al-Tirmidhiy, 1395 : 3883)

ความรู้ของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ถูกเผยแพร่ในทุกพื้นที่ ทำให้มีนักศึกษาที่ต้องการความรู้มาหาท่านหญิงและได้ศึกษากับท่านหญิง ซึ่งนับได้ว่าเป็นครุคนแรกที่สอนในเรื่องอิสลาม จนทำให้มีนักศึกษามากมายที่จบจากการศึกษาในครั้งนี้ (Tahmaz, 1415: 178)

5.2.3.2 ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ได้บรรยายอธิบายอายะฮฺต่างๆที่มีอยู่ในสุเราะฮฺ เช่นสุเราะฮฺ อันนิสาอ์ สุเราะฮฺอันนิสาอ์เป็นสุเราะฮฺที่มีหุกมของผู้หญิงมากกว่าในเรื่องอื่นๆ เช่น เรื่องมะฮัร(สินสอด)ที่ฝ่ายชายต้องให้แก่ฝ่ายหญิงเมื่อต้องการแต่งงาน อัลลอฮฺ ﷻ ครัสไว้ในอัลกุรอานว่า :

﴿وَأَنوُا لِلنِّسَاءِ صَدَقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِن طِبَن لَكُمْ عَن شَيْءٍ مِّنْهُ فَكُلُوهُ

هِنَا مَرِيئًا ﴿٤﴾

(النساء : الآية 4)

ความว่า:“และจงให้แก่บรรดาหญิงซึ่งมะฮัรของนาง ด้วยความเต็มใจ แต่ถ้านางเห็นชอบที่จะให้สิ่งหนึ่งแก่พวกเจ้าจากมะฮัรนั้นแล้ว ก็จงบริโภคสิ่งนั้นด้วยความเอร็ดอร่อยและโอชา”

(อันนิสาอ์ อายะฮฺ 4)

เรื่องผู้ที่ไม่สามารถแต่งงานด้วยคือ มารดาของคุณ ลูกผู้หญิง พี่น้องหญิง เป็นต้น อัลลอฮฺ ﷻ ครัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ
وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي

أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّن الرِّضَاعَةِ ﴿٢٣﴾

(النساء : الآية 23)

ความว่า:“ที่ได้ถูกห้ามแก่พวกเจ้านั้นคือมารดาของพวกเจ้า ลูกหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงแห่งบิดาของพวกเจ้า และพี่น้องหญิงแห่งมารดาของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องชายของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องหญิงของพวกเจ้า และมารดาของพวกเจ้าที่ให้นมแก่พวกเจ้าและพี่น้องหญิงของพวกเจ้า”

(อันนิสาอ์ อายะฮฺ 23)

และในเรื่องของหญิงที่กำพร้าอัลลอฮฺ ﷻ ครัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَى

عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتِمَى النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُنَّ

لَهُنَّ وَرَعِبُونَ أَنْ تَكْحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ
وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَى بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ
عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

(النساء : الآية 127)

ความว่า: “ และพวกเขาจะขอให้เจ้าชี้ขาดในเรื่องของบรรดาหญิงจก
กล่าวเถิดว่าอัลลอฮ์จะทรงชี้ขาดให้แก่พวกท่านในเรื่องของนาง
เหล่านั้นและสิ่งที่ถูกอ่านให้พวกท่านฟังซึ่งอยู่ในคัมภีร์นั้น)และใน
เรื่องของหญิงกำพร้าที่พวกท่านไม่ได้ให้แก่พวกนางซึ่งสิ่งที่ถูก
กำหนดขึ้นแก่พวกนางและพวกท่านปรารถนาจะแต่งงานกับพวกนาง
และในเรื่องของบรรดาผู้อ่อนแอในหมู่เด็กๆและในการที่พวกท่านจะ
ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมแก่บรรดาเด็กกำพร้าและความดีใดๆที่พวก
เจ้ากระทำไปนั้นแท้จริงอัลลอฮ์ทรงรู้ในความดีนั้น”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 127)

ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วนั้นแล้วต้องประสบกับการใช้ชีวิตในแต่ละวัน

5.2.3.3 อายะฮ์อัลกุรอานที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ได้บรรยายไว้ว่าส่วนใหญ่

จะมีวิธี การอรรถาธิบาย 5 วิธีด้วยกันคือ

1) วิธีการอรรถาธิบายโดยการอิจญ์ติฮาดมีความสำคัญเพราะไม่สามารถนำ
อายะฮ์อัลกุรอานไปปฏิบัติโดยยึดตัวบทเป็นหลักแต่ต้องมีการอิจญ์ติฮาดกับบางเรื่องที่เป็นเนื้อหาของ
อายะฮ์ดังกล่าวอิจญ์ติฮาดอิมามอัลกุฎฎีบีย์ อิบุนออาซุร ดูหน้าที่ (58)

2) วิธีการอรรถาธิบายจากรายงานของท่านนบี ﷺ เป็นวิธีการที่สามารถนำการ
อรรถาธิบายไปปฏิบัติได้โดยไม่ต้องตรวจสอบสายรายงานดังกล่าวรายงานของอัลบาเฆาะวี อิมามอัล
กุฎฎีบีย์ ดูหน้าที่ (62)

3) วิธีการอรรถาธิบายแบบอาตีฟีย์ เป็นวิธีที่สำคัญอีกวิธีหนึ่ง ที่จะช่วยให้
เข้าใจในเรื่องการอรรถาธิบาย เพราะเป็นการอรรถาธิบายที่ตั้งอยู่บนหลักจิตสำนึกของบริบทและสภาพ
จึงจะสามารถกำหนดบทบัญญัติ ดังการอรรถาธิบายของอิบนุกะษีร ดูหน้าที่ (65)

4) วิธีการอธิบายแบบวัศฟีย์ มีความสำคัญเพราะจะช่วยในเรื่องการจำแนกลักษณะของสิ่งต่างๆเพื่อง่ายต่อการนำไปปฏิบัติใช้ ดังการอธิบายของอัลศินอานีย์ อัลชะอฺลาบีย์ ดูหน้าที่ (66)

5) วิธีการอธิบายแบบนัคลีย์เป็นวิธีที่นำมาจากท่านหญิงโดยมีความสำคัญเพราะศัพท์ที่ท่านหญิงได้อธิบายนั้นสามารถนำไปเป็นหลักฐานของการยืนยันสิ่งต่างๆ ดังการอธิบายของอิบุนกะษีร อัลเซากานีย์ ดูหน้าที่ (69)

ซึ่งทั้ง 5 วิธีการนี้เราสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและนำไปเป็นวิธีการสอนได้เช่นกันส่วนวิธีการอธิบายที่ท่านหญิงใช้นั้น มีรูปแบบสำนวนที่ต่างกัน มีทั้งสำนวนอิคมะฮฺ สำนวนเมาอีเศาะฮฺ และสำนวนกุวะฮฺสาซานะฮฺ โดยทั้ง 3 สำนวนนี้จะแอบแฝงอยู่ในการอธิบายของท่านหญิง เมื่อเราอ่านเราก็สามารถรู้ถึงสำนวนของการใช้ในอธิบายนั้นๆและเมื่อเราทราบสำนวนแล้วเราก็สามารถรับบทเรียนที่ได้จากการอธิบาย มีทั้งบทเรียนโดยตรง และบทเรียนในทางอ้อม

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในสุเราะฮฺอันนิสาฮฺ” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะและเห็นสมควรทำการวิจัยในประเด็นหัวข้อต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลอะกีดะฮฺของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในสุเราะฮฺอันนิสาฮฺ
2. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์การอธิบายฟิสิกฮฺของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها
3. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์การอธิบายการปฏิบัติสัมพันธ์และการเข้าสังคมของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها